

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

10 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte – Nicolae Gordilă,
Judecători – Ion Guzun, Elena Covalenco, Liliana Catan, Iurie Diaconu,
judecând în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar, declarat de către
procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Bradu Valentina, prin care se
solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie
2018, în cauza penală în privința lui

Popesco Andrian XXX, născut la XXX, originar
al XXX, domiciliat XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 04.07.2017 pînă la 02.11.2017;

Instanța de apel de la 21.12.2017 pînă la 31.01.2018;

Instanța de recurs de la 04.06.2018 pînă la 10.07.2018.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost
legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului ordinar în cauză în
baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan-Vodă din 02 noiembrie
2017, Popesco Andrian a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute
de art. 145 alin. (2), lit. i) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare
pe un termen de 10 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată de procuror privind încasarea de la Popesco Andrian a
cheltuielilor de judecată, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, Popesco Andrian în
perioada cuprinsă de timp 04.04.2017, orele 23:00 și data de 05.04.2017, orele 02:00,
aflându-se la domiciliul lui XXX, s. XXX, r-nul XXX, de comun acord și printr-o
înțelegere prealabilă cu o persoană, în privința căruia procesul penal a fost disjunct,
fiind în stare de ebrietate alcoolică, în urma unui conflict iscat, în mod intenționat,
având scopul săvârșirii omorului unei persoane, au aplicat lovituri cu pumnii și
picioarele în regiunea capului și a corpului lui Gavriluța Victor, după care cu un băț
de lungimea de aproximativ 50 cm și lățimea 10 cm, Popesco Andrian a aplicat
lovituri în spate lui XXX, lovituri care conform raportului de expertiză judiciară nr.
070 din 08.05.2017 s-a stabilit că „moartea cet. Gavriluța Victor a survenit în
rezultatul traumei închise a toracelui cu fracturi multiple a coastelor bilateral cu
contuzia plămânilor cu lezarea lobului inferior al plămânului stâng complicat cu
hemitorace - 1800 ml”.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, prin care a solicitat, casarea
parțială a sentinței, în partea ce ține de încasarea cheltuielilor judiciare și pronunțarea
unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să se dispună

încasarea din contul lui Popesco Andrian în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 3 237,8 lei.

În motivarea cerințelor sale, a invocat că, instanța de fond eronat a interpretat prevederile legislației, având obligația de a decide asupra cheltuielilor judiciare solicitate spre încasare din contul inculpatului, suma căroră fiind indicată în certificatele anexate la materialele cauzei penale ce constituie 6 475,6 lei, ori în caz contrar instanța urma să motiveze soluția trecerii cheltuielilor suportate în contul statului, din care motive, cele descrise constituie temei de casare a sentinței din 02 noiembrie 2017.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2018, apelul procurorului a fost respins ca fiind depus peste termen.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a constatat că, la 02 noiembrie 2017 Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan-Vodă a emis sentința de condamnare în privința inculpatului Popesco Andrian.

Procurorul a contestat cu apel sentința primei instanțe, cererea de apel fiind depusă la 14 decembrie 2017.

Instanța de apel a notat că, conform art. 402 Cod procedură penală, (1) Termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Potrivit art. 230 alin. (2) Cod procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Analizând materialele cauzei penale, instanța de apel a constatat că, potrivit proceselor-verbale ale ședinței de judecată din 02 noiembrie 2017 (f.d. 209-211) s-a atestat că procurorul a fost prezent la ședința de judecată în care s-a pronunțat dispozitivul sentinței, dânsul luând cunoștință cu acesta și cunoscând despre soluția instanței de fond referitor la cheltuielile judiciare.

Astfel, reieșind din prevederile art. 402 Cod procedură penală, instanța de apel a notat că, în speță termenul de declarare a apelului urmează a fi calculat începând cu data de 03 noiembrie 2017 și care a expirat la data de 17 noiembrie 2017, aceasta fiind și ultima zi pentru declararea apelului, însă cererea de apel formulată de acuzatorul de stat a fost depusă, după ultima dată de declarare a apelului, și anume la data de 14 decembrie 2017.

În speță, instanța de apel a stabilit că, apelul declarat de procuror, la 14 decembrie 2017 a fost depus cu omiterea termenului de 15 zile stabilit de lege pentru declararea apelului, prin urmare fiind respins ca fiind depus peste termen.

Totodată, instanța de apel a relevat că apelantul nu a invocat careva motive pertinente de omitere a termenului de declarare a apelului, respectiv, instanța de apel nu a reținut nici un temei pentru repunerea apelantului în termenul de declarare a apelului.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6 Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu transmiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel. Recurentul invocă dezacordul cu soluția instanței de apel precum că apelul procurorului a fost depus ca tardiv. Totodată, se invocă că, prima instanța la 02.11.2017 a pronunțat doar dispozitivul hotărârii, iar hotărârea integrală a fost

pronunțată la 29.11.2017. Astfel termenul de declarare a apelului de 15 zile, nu a fost omis.

5.1. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul Ludmila Bîrcă în numele inculpatului Popesco Andrian, a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat prin care solicită respingerea acestuia, ca fiind nefondat, deoarece instanța de apel a ajuns la concluzia corectă privind omiterea termenului depunerii cererii de apel al procurorului.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală sau parțială a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Erorile de drept pot fi considerate erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate. În cazul în care s-ar constata încălcări ale prevederilor legale referitor la ele, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată cu rejudecarea cauzei.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat.

Totodată, Colegiul penal lărgit reține că temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, invocat de recurent și-a găsit confirmarea în cauza dată, sub aspectul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea laturii civile.

De asemenea, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Din materialele cauzei, Colegiul penal lărgit constată că, potrivit proceselor-verbale ale ședinței de judecată în prima instanță din 02 noiembrie 2017 (f.d. 209-211) s-a atestat că a fost pronunțat dispozitivul sentinței, ulterior menționînd că, „*sentința integrală va fi pronunțată integral la data de 29.11.2017*” (f.d. 211). Mai mult, aceasta se atestă și prin dispozitivul sentinței (f.d. 200-verso).

Totodată, potrivit procesului-verbal de refuz al deținutului pentru deplasarea la judecată din data de 28.11.2017 și a declarației de refuz al inculpatului de a se deplasa la judecată, din aceeași dată, se atestă că, ultimul urma a fi estorcat pentru înmânarea sentinței integrale pentru data de 29.11.2017 (f.d. 215-216).

Ulterior, procurorul nefiind de acord cu sentința primei instanțe a atacat-o cu cererea de apel la data de 14.12.2017.

Iar prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2018, apelul procurorului a fost respins ca fiind depus peste termen.

Colegiul penal lărgit menționează următoarele:

Potrivit prevederilor art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Conform art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Avînd în vedere că sentința primei instanțe a fost pronunțată integral la data de 29.11.2017, potrivit art. 402 Cod de procedură penală, termenul de a declara apel expira la data de 15.12.2017.

Prin urmare, instanța de apel greșit a apreciat termenul de declarare a apelului de către procuror și nu a respectat în deplină măsură prevederile normelor menționate, fapt ce echivalează cu nerezolvarea fondului apelului și se califică ca eroare de drept care atrage după sine casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, întrucât erorile comise nu pot fi corectate în instanța de recurs.

În cadrul rejudecării cauzei instanța de apel urmează să înlăture erorile menționate, să țină cont de împrejurările expuse care au servit temei de casare a soluției adoptate și în strictă conformitate cu prevederile art.414 Cod de procedură penală să verifice legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor administrate în instanța de judecată, inclusiv să se expună asupra tuturor motivelor apelului, iar în dependență de datele obținute să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art.417-418 Cod de procedură penală.

De asemenea, instanța de apel urmează să se conducă și de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care se referă la procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu rigorile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei și ca urmare să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursul ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Bradu Valentina, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2018, în cauza penală, în privința lui **Popesco Andrian XXX** și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac.

Pronunțată integral la **07 august 2018**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu